

Prememba vojne postave

določuje: da sme cesar, ako posebne razmere to vелеvajo, v kolikor in dokler je taka potreba, v službovanje k vojni pozvati rezerviste prvega leta in pa najmlajše tri letnike namestilne reserve (Ersatzreserve) pa samo za toliko časa, dokler v dotične letnike spadajo. — Izvzeti pa so oni, ki bi imeli pravico do trajnega odpusta, ako bi bili v službi in pa oni, ki niso zaradi vrste v žrebanjá prišli v namestilno reservo.

Drugi odločuje, da tako k službovanji pozvani rezervisti, ako so v službi ostali, vsaj 2 meseca zadobe oproščenje od vseh navadnih vojnih vaj.

Ta v bistvu jako važen zakon posvetoval bode vojni odsek v ponedeljek in gotovo kmalu pride v javno razpravo. Tudi ogerskemu zboru se je predložila prav taka postava.

Lichtensteinov predlog

pride v razpravo še v teku tega mesca.

Postava o davku na špirit,

razpravlja sedaj Poljski klub dan za dnevom in sinočna razprava kaže, da bodo tudi najhujši nasprotniki postave konečno glasovali za njo, samo da si zagotovijo polajšave, katere jim je vlada že ponujala.

Postavo o odpisavanju zemljiškega davka zaradi vremenskih nezgod, rešil je sinoči davkovski odsek po triurnem posvetovanju ter je po vsem pritrdil sklepom gosposke zbornice. Po sklepih gosposke zbornice doseglo se je tudi nekoliko polajšav pri poškodovanju gozdov, tako da se načrt sedaj sme smatrati za nekoliko zboljššan in v obče kmetovalcem precej povoljen.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V soboto naročil je cesar podpredsednika poljskega kluba vit. Javorskiga k sebi, ter se je z njim resno razgovarjal o davku na spirit, kateremu se poljski poslanci tako silno ustavljajo, ter je dostavil željo, da naj prihranijo državi sedaj politični prevrat, kateri bi postal potreben, ako bi zbornica tega davka ne sprejela. Vpliv tega cesarjevega nagovora bil je velik, toda različen. Večina poljskega kluba vклонila se je cesarjevemu svetu, en del teh poslancev pa je razsrden v kotu, ne bode glasoval za ta davek, ter išče, kakor časniki pišejo, prilike svoje nasprotstvo zoper vlado krepko in po moči uspešno napasti. Zelo smešno je postopanje levičarjev pri teh razmerah: skušali so poljski klub privabiti k sebi, da bi jim ti pomagali vreči sedanjo vlado.

Pripravljena bila je vaba levičarjev za protivijoč se klub poljski. Sedaj pa se je položaj spremenil mahoma in levičarji strme, ker jim je pokvarjen ves skrivni načrt za spiritovo borbo. Ko se je v ponedeljek pričela budgetna razprava, kazala se je uže osupnjenost levičarjev, akoravno so bili govorniki njihovi prvi dan razprave pri vsi surovosti vendar le jako piškavi.

Iz krogov poljskega kluba pa se je pokazalo predrugačenje položaja s tem, da sta se oba vpisana poljska poslanca knez Czartoryski in grof Hompesch dala izbrisati.

S tem se je spremenila tudi razdelitev nalog govornikov, ker je bilo treba na mesto pred namenjenega glavnega govornika Czartoryski-ga iskati družega, in kolikor se poroča s poslaniških krogov, odločen je sedaj poslanec Šuklje.

Ocena dosedanjih govornikov je lahka: Prvi protigovornik bil je grbasti grajščak Carneri, ki se še do fraze „caveat imperator“ (naj čuje cesar!) ni upal povzdigniti.

Prvi zagovornik dr. Zucker govoril je obširno večinoma o českih zadevah, zmeraj stvarno in je tu in tam tudi vladi izrekoma Gautschu povedal kaj grenkega.

Tretji govornik Steinwender bil je sicer brezoziren v svojih izrazih, kakor se spodobi za nasprotnika vlade, kazal se je neomahljivega častilca kneza Bismarka, udrihal pa je enako brezozirno po nemških levičarjih nemško-avstrijskega kluba.

Zadnji govornik prvega dneva zagovornik bukovinec Lupul, govoril je splošno in kratko.

Drugi dan splošne budgetne razprave pričel je protigovornik mladočeh Gregor, ki je na podlagi državnih temeljnih zakonov in pa prestolnega govora iz leta 1879, dokazoval z ojstrimi besedami in prav takimi izgledi koliko je nasprotje med obljubami in dejanji, med vladanjem in pa temeljnimi zakoni.

Za Gregorjem govoril je moravski župnik Fr. Weber z šaljivimi napadi na poslanca Fuss-a in pa zoper naučnega ministra Gautscha. Potem govoril je večinoma z gospodarsko-davkovskega stališča, levičar Menger; v obširnem govoru obračal se je deloma zoper Gregorja, prav poglobitno pa zoper predložen načrt postave o davku na spirit.

Za Menger-jem govoril je nemški konservativec dr. Pscheiden o verskem zakladu, o verski šoli.

Nemška. — Velikanski vihar napravili so nemški vladni in polvladni listi zavolj nevarnosti, da bi bil knez Bismark odstopil od svojega visokega političnega mesta.

Omenjeni časniki kazali so že prav samo senco sedaj vladajočega cesarja, kakor bi že ne vedel kaj dela sam in kaj se godi z njim. — Cesarica Viktorija, ptujka angleška, ki nima srca za nemško ljudstvo ne bode nas vladala, kričali so ti listi in prav glasilo Bismarkovo „Norddeutsche allg. Zeitung“ hudovala se je grozovito, da je cesarica Viktorija hitela tje na Pomorsko, kjer je povodenj škode prizadela toliko, da se jim predlaga državna podpora 20 milijonov mark, hudovala se je posebno za to, ker so zastopnice gospejskega podpornega društva cesarico nagovorili v francosčini, ter se same imenovali „poljske“ in ne „nemške“. Konservativni nemški listi imenovali so postopanje Bismarkovo, naravnost „uporno“ primerjali so ga z francoskem generalom Boulangerjem, kateri ravno sedaj

sega po vsih sredstvih, da bi sam dosegel najvišjo moč v državi.

Borba postala je že tako strastna, da so se domoljubi nemški bali in sramovali takih dogodb v mogočni Nemški. Konečno sprevidel je tudi Bismark sam, da taka borba more biti enako njemu in državi v škodo, ter si je osnoval več obširnih razgovorov s cesarico. S to razgovarjala sta se ne le o možnostvi princesinje Viktorije, ampak tudi o drugih važnih vprašanjih, in konec večkratnih, dolgotrajnih, razgovorov, bil je za sedaj tak, da za sedaj miruje to vprašanje. Bismark še ostane, možitev princesinje Viktorije pa čaka še svoje prihodnje osode.

Pri teh vprašanjih odločuje v prvi vrsti slabo zdravje ali prav rečeno: smrtonosna bolezen cesarjeva.

Poročila zadnjega tedna o bolezni pričajo, da od dne do dne postaja hujša, da ne more dolgo več živeti, akoravno mu sedaj še dopuščajo telesne moči, da se sme skoraj vsak dan še nekoliko peljati na zrak.

Prav posebno neugodna so zadnja poročila o zdravju cesarjevim. Vložiti so morali zdravniki cesarju novo, daljšo cevko v dušnik, ker je nastala nevarnost da se zaduši. Pa tudi drugo noč po vloženi novi cevki počutil se je cesar zelo slabo. Piše se: cesar imel je zelo nemirno noč, še le po 1. nastopilo je nekaj spanja, uri zavolj tega ostal je cesar v postelji in ni mogel iti v nedeljsko službo Božjo.

V podporo poškodb po zadnji povodnji prizadetih predložila je vlada postavo, po kateri se ima privoliti 32 milijonov mark in ima od teh odpasti 20 milijonov v podporo privatnih poškodovancev, 12 milijonov pa v popravilo cest, mostov in drugega javnega imetja.

Francoska. — Minulo nedeljo vršila se je velika politična borba v severnih okrajih francoske, katera se kaže odločilno za prihodnjo osodo francoske republike. Kandidat vsih protirepublikancev bil je general Boulanger, kandidat sedanje vlade bil je oportunist odvetnik Foucart. Vsega glasovati imelo je pravico 363.935 volilcev, od teh glasovalo je 267.530 volilcev in na Boulangerja odpadlo je 172.528 glasov, na Foucart-a pa 75.901 glasov, drugi glasovi so se razcepili. — Republikanski listi priznavajo svoj propad, vsi Boulanger-ju prijazni listi pa vriskajo ter si obetajo, da se program Boulanger-jev: „razpust parlamenta in revizija ustave“ — uresniči. Vsak republiki nasprotni list izraža svoje veselje z bolj ali manj krepkimi izrazi. — Da je prišlo tako, je po vsem naravno, ker država, v kateri se vlada in načela vladanja sedaj že 18 let spreminjajo vsakih 5 do 8 mesecev. S tem razbija se vsa narodna moč v medsobnem boju in država sama zgubi vso sicer naravno moč in veljavo. Francoska zgubila je v tem času vse unanje zaveznike in nemški državi je bila s tem podana prilika brez zaprek zasesti odločilno predsedništvo v skupini evropskih držav.

Boulanger vstopi jutri v zbornico in kmalu se bode pokazalo, ali bodo njegove zmage v zbornici tudi tako velikanske, kakor so bile pri zadnjih dveh volitvah.

Vodja sedanje oportunistične stranke, Jules Ferry, govoril je v nedeljo v Epinal-u zoper Boulanger-ja, imenoval ga je „upornega vojaka“ ter je rekel, sedanja kriza dokazuje, da neposredno glasovanje ni nezmotljivo in kaže nevarnost ene same zbornice in potrebnost senata. Ferry imenuje sedanji položaj plagijat (tihoma prisvojen si posnetek) 2. decembra, zopet se spoznavajo hinavske, dvoumne in preteče oblike v besedah. Govornik pravi, da bode podpiral ministerstvo Floquet-ovo, toda zahteva, da se zoper Boulanger-ja vstopi delujoče in bojvito ter da deluje zoper cesarjansko-plebiscitiško gibanje.

Laška. — Iz Massaue nameravajo Lahci velik del svojega vojaštva pozvati nazaj v domovino, ker se sedaj kaže, da Abesinci, ki so se že odmaknili nazaj od postaj laških, sedaj nikakor ne nameravajo spustiti se v boj. — Časniki pišejo, da je ministerski predsednik Crispi časnikarju o razmeri s Francosko izjavil, da zveza z Nemško, daje Laški priliko vsak trenutek zabraniti, da se Francoska, ko bi prišla v vojsko, ne sme popolnoma oslabiti, in da je obstanek Francoske neobhoden pogoj moči Laške.

Bolgarska. Uporni elementi med beguni v sosednjih deželah kaže se novejši čas veliko gibanje in pri Dubici pridrla je četa upornikov v deželo. Pa straže so jih zajele in tri dejale v zapor, drugi so jo popihali.

Najnovejše vesti.

Z Dunaja. Iz včerajšnje seje državnega zbora došle nam poročila naznanjajo, da so včeraj govorili: Gregor, Weber, Menger, Pscheiden in da je v trenutku oddaje poročila govoril na Plenerjevo mesto stopivši dr. Maag, in da za njim zna še govoriti Ozarkievič, dalje da se za danes, sredo, pričakuje, da prvi govori finančni minister Dunajevski, potem morebiti še eden ali dva govornika, potem se sklene debata in glavni govorniki s poročevalcem pridejo k besedi v četrtek.

Nemška. O zdravju nemškega cesarja dohajajo tako iznemirljive poročila, da bi ne bilo čudno, ako že v par dneh zve svet novico o smrti nemškega cesarja, po komaj 40 ali 50 dnevnem vladanju. Pri bolniku nastala je „bronhitis“ vnetje pljučinih drobnih dušnikov in njihovega površja.

Nova cevka, ki se je morala vložiti v dušnik, puzročila je hujši kašelj, bolnik prišel je ob spanje, jed mu ne diši, moči pojemajo, glava ga boli, mnogokrat pohaja mu sapa in od nedelje na ponedeljek bila je nevarnost tolika, da so se krog bolnika zbrali vsi člani cesarske rodbine, zdravniki in knez Bismark in da so večji del noči tam ostali. Noč od ponedeljka na torek bila je nekoliko boljša.